

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Suomussalmen Taitotehdas
Hakemusnumero	R-01627
Valintakokouksen päivämäärä	4.4.2024
Hakijan virallinen nimi	Suomussalmen kunta
Osatoteuttajat	Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.5.2024
Päättyispäivämäärä	30.4.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen tavoitteena on tarjota yksilöllisiä ammatillisia koulutuspolkuja ja edistää osaavan työvoiman saantia Suomussalmella vähentäen samalla sosiaalista eriarvoisuutta ja pienentäen koulutus- ja työelämäpoluilla haasteisiin joutuneiden asukkaiden syrjäytymisriskiä. Hankkeessa konseptoidaan ja tarjotaan uusia yksilöllisiä ja joustavia koulutuspolkuja työttömille ja työttömyysuhan alla oleville.

Työnantajien työvoimatarpeiden ja työnhakijoiden osaamisen kohtaanto-ongelmat ovat Suomussalmella yleisiä ja aiheuttavat työnantajille haasteita avointen tehtävien täyttämässä. Työnhakijoiden näkökulmasta tarvittavan osaamisen puuttuminen vaikeuttaa työllistymistä. Osaavan työvoiman tarpeen odotetaan kasvavan tulevina vuosina myös eläköitymisten vuoksi. Suomussalmen etäisyys lähimpiin ammattiopistojen kiinteisiin toimipaikkoihin aiheuttaa haasteita opintojen suorittamiseen henkilöillä, joiden elämäntilanne hankaloittaa muuttamista opiskelupaikkakunnalle tai säännöllistä pendelöintiä Suomussalmen ja opiskelupaikkakunnan välillä. Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen avulla voidaan konseptoida ja tarjota nykyistä kattavammat opiskelumahdollisuudet Suomussalmella ja lähiympäristössä asuville ja edistää paikkakunnan yritysten työvoiman saantia.

Hankkeessa luodaan toimintakonsepti, jossa Kainuun ammattiopistossa opiskeleville nuorille ja aikuisille tarjotaan ohjausta ja tukea opintoihin paikallisesti Suomussalmella. Opintojen joustavuus mahdollistaa monelle työttömälle tai työttömyysuhan alla olevalle mahdollisuuden kouluttautua uudelle alalle.

Hankkeen aikana opiskelija kerryttää ammattitaitoaan käytännönläheisillä työssäoppimisjaksoilla joko koulutus- tai oppisopimuksella. Valmistumisen jälkeen tai jo opintojen aikana opiskelijoilla on mahdollisuus työllistyä omalla paikkakunnalla toimivaan yritykseen.

Toimintakonseptin rakentaminen perustuu Suomussalmen kunnan ja Kainuun ammattiopiston hankeyhteistyöhön, jossa Suomussalmen kunta vastaa hankkeen koordinoinnista ja tilojen järjestämisestä sekä omalta osaltaan työelämäyhteistyöstä. Kainuun ammattiopisto järjestää Taitotehdas

-oppimisympäristön opiskelijoille ammatillisen opetuksen ja laatii opiskelijoiden kanssa yksilölliset opintopolut opiskeluiden ajaksi sekä toteuttaa omalta osaltaan työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on, että Suomussalmen Taitotehdas -toiminta jäisi pysyväksi toimintamalliksi Suomussalmelle hankkeen päätyttyä.

Kohderyhmät:

Ylä-Kainuun alueen ammatillista koulutusta vailla olevat nuoret ja aikuiset, joilla on rajoittuneet mahdollisuudet opiskella ammatillisia opintoja oman kunnan tai lähialueen ulkopuolella.

Uudelleen koulutautujien ja alan vaihtajien osaamisen kehittäminen työelämän tarpeisiin.

Työnantajat (yksityinen ja julkinen) ja erityisesti työnantajat, joilla on haasteita työvoiman saatavuudessa.

Osaamisen kehittämistä tarvitsevat turvesektorilta ja muilta aloilta työttömiksi jääneet ja työttömyysuhanalaiset henkilöt.

Konkreettiset toimenpiteet:

Työpaketti 1. Työelämäyhteistyö, työssäoppimispaikat ja työvoimatarpeeseen vastaaminen:

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeessa opiskeluiden aloittamisen edellytyksenä on opiskeltavan alan työssäoppimispaikan löytyminen. Hankkeen aikana sopiva työssäoppimispaikka etsitään yhteistyössä Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen projektipäällikön, Taitotehdas -opettajan, työnantajien ja opiskelijan kesken opiskeltavan tutkinnon mukaisesti.

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen tavoitteena on vastata alueen työvoimatarpeeseen ja kouluttaa osaajia työnantajien tarpeiden mukaisesti. Heti hankkeen käynnistyessä toukokuussa 2024 käynnistetään työelämäyhteistyö hankkeen opiskelijoiden työssäoppimispaikkojen saatavuuden varmistamiseksi.

Suomussalmen kunnan palkkaama projektipäällikkö vastaa työelämäyhteistyöstä ja tiedottamisesta koko hankkeen aikana. Hankkeessa työskentelevä Kainuun ammattiopiston opettaja tekee yhteistyötä työnantajien kanssa työpaikalla tapahtuvan oppimisen suunnittelussa ja vierailee opiskelijoiden työssäoppimispaikoilla hankkeen aikana.

Tehtävät:

- Soveltuvien työssäoppimisympäristöjen etsiminen opintojen aloittamisen mahdollistamiseksi
- Jatkuva yhteistyö työnantajien kanssa opiskelijoiden laadukkaan ohjaamisen ja opintojen etenemisen varmistamiseksi

Työpaketti 2. Oppiminen, ohjaus ja osaaminen

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen alussa touko-elokuussa 2024 luodaan ammatillisten opintojen tietopuolisten opintojen suorittamiseen soveltuva oppimisympäristö, josta vastaa projektipäällikkö ja Taitotehdas -opettaja yhdessä elinvoimapalveluiden työntekijöiden kanssa. Oppimisympäristössä huomioidaan saavutettavuus, viihtyisyys, ergonomia, opetuksen ja oppimisen sujuvuus. Nuori tai aikuinen hakee opiskelemaan yhteishaun tai jatkuvan haun kautta Kainuun ammattiopistoon. Saadessaan opiskelupaikan opiskelija voi valita Suomussalmen Taitotehtaan opiskelupaikaksi.

Hankkeen aikana jokaiselle Suomussalmen Taitotehdas -hankkeessa opiskelevalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) yhdessä opiskelijan, ryhmänohjaajan ja Suomussalmen Taitotehdas -hankkeessa työskentelevän ammatillisen opettajan kanssa. HOKSista nähdään opiskelijoiden yksilöllinen opintopolku esim. opiskelu ja työssäoppiminen Suomussalmen Taitotehtaassa. HOKSin laatimisesta ja aikaisemman osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta vastaa Kainuun ammattiopiston hankkeessa työskentelevä opettaja opintojen alussa ja niiden aikana. Suomussalmen Taitotehdas mahdollistaa opiskelun myös kesken työvuotta opintonsa aloittaville opiskelijoille tai jo aiemmin opintonsa Kainuun ammattiopistossa opintonsa aloittaneelle. Jatkuvan haun kautta opiskelijoiksi voi hakeutua mm. työttömäksi jääneet.

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen aikana tietopuoliset opinnot opiskellaan opettajan ohjauksessa ryhmässä tai itsenäisesti opiskeluun soveltuvassa oppimisympäristössä. Oppimisympäristöstä löytyvät ryhmätyöskentelytila, 2 pienryhmä tai itsenäiseen opiskeluun soveltuva tilaa ja tila opettajan kanssa pidettäviin yksilöpalavereihin. Hankkeen aikana luodaan malli tietopuoliselle opiskelulle 1-5 päivänä viikossa opiskelijasta valmiuksista ja osaamisesta riippuen. Tietopuolinen opiskelu toteutuu erilaisia etäopiskelumuotoja hyödyntäen läsnä olevan opettajan ohjauksessa.

Käytännön oppiminen toteutuu oman alan työssäoppimispaikassa Suomussalmella. Hankkeen aikana luodaan sopivat toimintatavat työpaikalla tapahtuvalle oppimiselle. Työssäoppimispaikalla opiskelija työskentelee 1-5 päivänä viikossa riippuen koulutussopimuksesta ja opiskelijan opintopolusta. Suomussalmen Taitotehdas -hanke palvelee myös oppisopimusopiskelijoita.

Hankkeen aikana luodaan toimintamalli, jossa Taitotehtaassa tapahtuvasta ohjauksesta vastaavat hankkeen rahoituksella työskentelevät Kainuun ammattiopiston ammatillinen opettaja ja Suomussalmen kunnan yhteisten opintojen opettaja. Käytännön oppimisympäristönä toimivat työssäoppimispaikat, joissa ohjauksesta vastaa työpaikkaohjaaja yhdessä ammatillisen opettajan kanssa. Käytännön työtä ja osaamisen tavoitteita ohjaavat ammatillisen tutkinnon osien tavoitteet. Työpaikkaohjaajat perehdytetään rooliinsa ja tehtäväänsä. Perehdytyksestä vastaa projektipäällikkö ja hankkeessa työskentelevä ammatillinen opettaja. Työpaikkaohjaajien perehdytys aloitetaan heti hankkeen alussa ja tarvittaessa järjestetään työpaikkaohjaajakoulutuksia.

Tehtävät:

- Taitotehdas -oppimisympäristön luominen ja käyttöönotto
- HOKS:n tekeminen Taitotehtaassa kaikille opiskelijoille (koulutus- ja oppisopimusopiskelijat)
- Teoriaopintojen opetuksen toteutuminen etäopetuksena
- Yksilöllisten ja joustavien koulutuspolkujen luominen
- Teoriaopintojen ohjaus Taitotehdas -oppimisympäristössä
- Opintopolun teoriaopintojen toteuttamismallin luominen kullekin opiskelijalle
- Toimintatapojen luominen työssäoppimiselle ja yhteistyölle Taitotehdas -oppimisympäristössä ja työssäoppimispaikassa tapahtuvan ohjaamisen välillä
- Yhteistyömallin luominen ohjaustyölle KAO:n ja Suomussalmen kunnan kesken

Työpaketti 3. Markkinointi ja viestintä

Suomussalmen Taitotehdas -hankkeesta tiedotetaan hankkeen kohderyhmille hankkeen alussa keväällä ja kesällä 2024. Markkinoinnista ja viestinnästä vastaa projektipäällikkö. Kainuun ammattiopisto jakaa tietoa Suomussalmen Taitotehdas -hankkeesta omilla kanavissaan. Markkinoinnissa hyödynnetään monipuolisesti sähköisiä kanavia. Hankkeen aikana luodaan Suomussalmen Taitotehdas -hankkeen visuaalinen ilme. Hankkeen käynnistyessä Suomussalmen Taitotehdas -hankkeelle luodaan sivut Suomussalmen kunnan sivuille. Tavoitteena on viestiä peruskoululaisille ja lukiolaisille, vailla ammatillista koulutusta oleville ja alan vaihtajille opiskelumahdollisuudesta Suomussalmella. Viestinnän tavoitteena on, että Suomussalmen Taitotehdas -hanke tulee tutuksi Suomussalmella ja lähiympäristössä.

Työnantajia ja yrityksiä informoidaan hankkeesta säännöllisesti nykyisiä viestintäkanavia hyödyntäen ja suoralla kontaktoinnilla. Hankkeen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä työnantajien kanssa, jotta opiskelijoille saadaan työssäoppimispaikkoja ja tunnistetaan yritykset, joissa on tai on tulossa rekrytointitarpeita. Hankkeen käynnistyessä ja kahtena seuraavana keväänä vuosina 2025 ja 2026 järjestetään työnantajille hankkeen infotilaisuudet. Hankkeen aikana tiedotetaan myös lähikuntien asukkaita ja työnantajia.

Tehtävät:

- Ennakoiva ja hankkeen aikana tapahtuva viestintä kohderyhmien tavoittamiseksi (opiskelijat ja työssäoppimispaikat)

- Työttömänä ja työttömyysuhanalaisille henkilöille viestiminen työvoimapalveluiden kautta
- Hankkeen visuaalisen ilmeen ja hankesivun toteuttaminen
- Peruskoululaisten ja lukiolaisten sekä heidän vanhempien tiedottaminen
- Infotilaisuuksien järjestäminen työnantajille (2 kpl)
- Tiedottaminen lähikuntien asukkaille ja työnantajille

Työpaketti 4. Toiminnan juurruttaminen ja vakiinnuttaminen

Hankkeen aikana saatavien kokemusten ja tuloksien avulla juurrutetaan toimivaa ja alueen tarpeiden mukaista Suomussalmen Taitotehdas -mallia pysyväksi toiminnaksi Suomussalmelle yhteistyössä työnantajien kanssa. Tavoitteena on, että hankkeessa käyttöön otettu toimintamalli voisi jatkaa toimintaansa pysyvänä palvelurakenteena hankkeen päätyttyä.

Tehtävät:

- Toiminnan vakiinnuttaminen pysyvän palvelurakenteen osaksi
- Palautteen kerääminen hankkeeseen osallistuilta
- Tuloksien arviointi
- Palautteen ja onnistuneiden kokemusten perusteella pysyvän toimintamallin luominen

Osallistuvia henkilöitä yhteensä 106, joista opiskelijoita 48, työssä olevia 30 ja työttömiä tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevia 28. Osallistuvia yrityksiä 15.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Palkkakustannukset 383 274 €
Flat rate 40 % kehittäminen 153 309 €
Nettokustannusarvio yhteensä 536 583 €

Rahoitussuunnitelman jakautuminen:

EU+valtio 429 264 €
Omarahoitus, kunta 107 319 €
Rahoitussuunnitelma yhteensä 536 583 €

Kustannusarviot toimijoittain:

Suomussalmen kunta 287 086 €
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos 249 497 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	536 583 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	536 583 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	429 264 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 erityistavoitetta 7.1 Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hanke toteuttaa Kainuun alueellista siirtymäsuunnitelmaa.

Hanke vastaa erityistavoitteen 7.1. painopisteisiin. Hanke edistää mm. uudelleen koulutusta ja uusien taitojen hankkimista. Hanke tarjoaa mahdollisuuden kehittää omaa osaamista ja hankkia toisen asteen

ammattillinen tutkinto tai tutkinnon osia paikallisesti. Hanke tukee alueellista yhdenvertaisuutta ja tuo ammatillisen koulutuksen palvelut tarjolle Ylä-Kainuun alueelle. Hanke tukee osaavan työvoiman saamista alueen yrityksiin sekä edistää jatkuvan oppimisen teemaa yksilölliset ja joustavat koulutuspolut huomioiden.

Kainuun maakuntaohjelma 2022–2025: Kainuun oppilaitosten ja työelämän yhteistyö tehostuu

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden (7.1) pisteytyksessä hanke sai yhteensä 17 / 24 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 20.3.2024

Kainuun MYR-sihteeristö 4.4.2024

Kainuun MYR 22.4.2024

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä.